

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2014. gada 27. februārī*

Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Šķidro kristālu displeju (LCD) pasaules tirgus — Nolīgumi un saskaņotas darbības cenu un ražošanas jaudu jomā — Iekšējā tirdzniecība — Tiesības uz aizstāvību — Naudas sodi — Daļējs atbrīvojums no naudas soda — Vienots un turpināts pārkāpums — Princips *ne bis in idem*

Lieta T-128/11

LG Display Co. Ltd, Seula [*Séoul*] (Dienvidkoreja),

LG Display Taiwan Co. Ltd, Taipeja [*Taipei*] (Taivāna),

ko pārstāv *A. Winckler* un *F.-C. Laprèvote*, advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *P. Van Nuffel* un *F. Ronkes Agerbeek*, pārstāvji, kuriem palīdz *S. Kingston*, *barrister*,

atbildētāja,

par prasību daļēji atcelt Komisijas 2010. gada 8. decembra Lēmumu C(2010) 8761, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [LESD] 101. pantu un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 53. pantu (Lieta COMP/39.309 – LCD) un samazināt prasītājam ar šo lēmumu uzliktā naudas soda apmēru.

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *H. Kanninen* [*H. Kanninen*], tiesneši *G. Berardis* [*G. Berardis*] (referents) un *K. Veters* [*C. Wetter*],

sekretārs *N. Rozners* [*N. Rosner*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 26. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums¹

Tiesvedības priekšvēsture

Attiecīgās sabiedrības šajā lietā

- 1 *LG Display Co. Ltd* (turpmāk tekstā – “*LGD*”), kuras agrākais nosaukums bija *LG Philips LCD Co. Ltd*, ir atbilstoši Korejas tiesībām dibināta sabiedrība, kura kontrolē visā pasaulē reģistrētu un šķidro kristālu displeju ar aktīvo matricu (turpmāk tekstā – “*LCD*”) ražošanā darbojošos sabiedrību grupu.
- 2 *LGD* tika izveidota 1999. gada 26. jūlijā ar kopuzņēmuma nolīgumu, kas noslēgts starp atbilstoši Korejas tiesībām dibinātu sabiedrību *LG Electronics, Inc.* (turpmāk tekstā – “*LGE*”) un atbilstoši Nīderlandes tiesībām dibinātu sabiedrību *Koninklijke Philips Electronics NV* (turpmāk tekstā – “*Philips*”).
- 3 Laikposmā no 1999. gada 26. jūlija līdz 2004. gada 23. jūlijam *LGE* un *Philips* katra bija puses *LGD* kapitāla turētāja. Pēc tam to attiecīgās daļas samazinājās līdz 37,9 % un 32,87 %.
- 4 *LG Display Taiwan Co. Ltd*, kuras agrākais nosaukums bija *LG Philips LCD Taiwan* (turpmāk tekstā – “*LGDT*”), ir atbilstoši Taivānas tiesībām dibināta sabiedrība, kura pilnībā ir *LGD* meitasuzņēmums un darbojas *LCD* ražošanā un piegādē.

[..]

Apstrīdētais lēmums

[..]

- 19 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja aizliegtas vienošanās starp sešiem lieliem starptautiskiem *LCD* ražotājiem, tostarp prasītājām, attiecībā uz divām šādām šo preču kategorijām, kuru izmērs bija 12 vai vairāk collu: *LCD* informācijas tehnoloģijām, piemēram, piezīmjdatoriem un datoru ekrāniem, un *LCD* televizoriem (turpmāk tekstā kopā – “ar karteli aptvertie *LCD*”).
- 20 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu šī aizliegtā vienošanās kļuva par vienotu un turpinātu [LESD] 101. panta un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) 53. panta pārkāpumu, kurš notika vismaz no 2001. gada 5. oktobra līdz 2006. gada 1. februārim (turpmāk tekstā – “pārkāpuma laikposms”). Šajā laikposmā aizliegtās vienošanās dalībnieces tikās daudzās daudzpusējās sanāksmēs, kuras tās sauca par “Kristāla sanāksmēm”, galvenokārt viesnīcās Taivānā. Šīm sanāksmēm bija skaidri pret konkurenci vērsti mērķi, jo tās dalībniecēm bija iespēja noteikt tostarp minimālās cenas ar karteli aptvertajiem *LCD*, apspriest to cenu prognozes, lai novērstu cenu samazināšanos un koordinētu cenu palielinājumu, kā arī ražošanas apjomu. Pārkāpuma laikposmā aizliegtās vienošanās dalībnieces tikās arī divpusējās [sanāksmēs] un bieži apmainījās ar informāciju par “Kristāla sanāksmēs” apspriestajām tēmām. Tāpat tās veica pasākumus, lai pārbaudītu, vai tiek piemēroti šajās sanāksmēs pieņemtie lēmumi (apstrīdētā lēmuma 70.–74. apsvērumi).

[..]

1 — Ir atspoguļoti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

- 22 Piemērojot 2006. gada pamatnostādnes, pirmkārt, Komisija noteica ar karteli aptverto LCD, kurus pārkāpums skāra tieši vai netieši, pārdošanas apjoma vērtību. Šim nolūkam Komisija noteica trīs šādas aizliegtās vienošanās dalībnieču īstenoto pārdošanas apjomu kategorijas:
- “tiešas pārdošanas apjoms EEZ”, proti, ar karteli aptverto LCD pārdošanas apjoms citam uzņēmumam EEZ;
 - “tiešas pārdošanas apjoms EEZ, izmantojot pārveidotas preces”, proti, ar karteli aptverto LCD, kuri grupas, kurā ietilpst ražotājs, ietvaros ir iebūvēti galaprecēs, kuras tiek pārdotas citam uzņēmumam EEZ, pārdošanas apjoms;
 - “tiešas pārdošanas apjoms”, proti, ar karteli aptverto LCD pārdošanas apjoms citam uzņēmumam, kurs atrodas ārpus EEZ, kurš pēc tam iebūvē ekrānus galaprecēs, kurus tas pārdod EEZ (apstrīdētā lēmuma 380. apsvērums).
- 23 Tomēr Komisija uzskatīja, ka tā var ņemt vērā tikai pirmās divas iepriekš 22. punktā minētās kategorijas, jo trešās kategorijas iekļaušana nav vajadzīga, lai noteiktie naudas sodi varētu sasniegt pietiekami atturošas iedarbības līmeni (apstrīdētā lēmuma 381. apsvērums).
- 24 Tā vietā, lai izmantotu kāda uzņēmuma īstenoto pārdošanas apjomu pēdējā pilnā tā dalības pārkāpumā gada laikā, kā tas parasti ir paredzēts 2006. gada pamatnostādņu 13. punktā, Komisija uzskatīja par piemērotāku izskatāmajā lietā izmantot vidējo pārdošanas apjomu gadā visa pārkāpuma ilguma laikā, ņemot vērā tostarp eksponenciālo pārdošanas apjomu pieaugumu apstrīdētajā lēmumā norādīto gadu laikā lielākajā daļā attiecīgo uzņēmumu (apstrīdētā lēmuma 384. apsvērums).
- 25 Runājot par prasītājām, Komisija, neraugoties uz prasītāju iebildumiem, uzskatīja, ka nozīmīgais pārdošanas apjoms būtu aprēķināms, ņemot vērā arī to pārdošanas apjomu *LGE* un *Philips*. Pirmkārt, pārdošanas apjoms šim pēdējam minētajām sabiedrībām arī esot bijis minēts apspriedēs starp attiecīgās aizliegtās vienošanās dalībniecēm un, otrkārt, cenu saistībā ar šo pārdošanas apjomu esot ietekmējuši tirgum raksturīgie apstākļi, proti, ar karteli aptverto cenu pastāvēšana. Tādējādi attiecībā uz prasītājām kopējais nozīmīgais pārdošanas apjoms, kas veikts pārkāpuma laikposmā, tika noteikts 2 296 240 479 EUR apmērā, kura vidējais apjoms gadā, kas iegūts, dalot minēto summu ar aizliegtās vienošanās ilgumu, kas ir 4,33 gadi, atbilda 530 309 579 EUR (apstrīdētā lēmuma 386. un 396. punkts, kā arī tabula Nr. 4).

[..]

- 31 Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, Komisija apstrīdētā lēmuma 2. pantā uzlika pienākumu prasītājām solidāri samaksāt naudas sodu 215 000 000 EUR apmērā.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kanclerijā iesniegts 2011. gada 23. februārī, prasītājas cēla šo prasību.
- 33 Pēc tam, kad Komisija 2011. gada 8. decembrī iesniedza savu atbildes rakstu uz repliku, prasītājas, lai atbalstītu to prasības pieteikumā izvirzīto ceturto pamatu, pamatojoties uz Vispārējās tiesas reglamenta 48. panta 1. punktu iesniedza piedāvājumu iesniegt papildu pierādījumus (turpmāk tekstā – “piedāvājums iesniegt papildu pierādījumus”).
- 34 Komisija savus apsvērumus par piedāvājumu iesniegt papildu pierādījumus iesniedza 2012. gada 26. janvārī.

- 35 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Vispārējā tiesa (sestā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un, veicot reglamenta 64. pantā paredzētos procesa organizatoriskos pasākumus, uzdeva lietas dalībniekiem rakstiskus jautājumus, uz kuriem tie atbildēja noteiktajā termiņā.
- 36 Tika uzklausi lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2013. gada 26. aprīļa tiesas sēdē.
- 37 Pēc tiesas sēdes, tā kā mutvārdu process netika izbeigts, Vispārējā tiesa uzdeva lietas dalībniekiem citus rakstiskus jautājumus, uz kuriem tie atbildēja noteiktajā termiņā.
- 38 Mutvārdu process tika pabeigts ar Vispārējās tiesas sestās palātas priekšsēdētāja 2013. gada 12. jūlija lēmumu.
- 39 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu un būtiski samazināt naudas soda, kurš tām uzlikts atbilstoši šim lēmumam, summu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
 - lemt par visiem citiem pasākumiem, kurus tā uzskatītu par atbilstošiem.
- 40 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
 - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

[..]

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz to, ka Komisija kļūdaini un, pārkāpjot prasītāju tiesības uz aizstāvību, esot iekļāvusi to iekšējos pārdošanas apjomus naudas soda summas aprēķinā

[..]

Par pirmo daļu, kas attiecas uz 2006. gada pamatnostādņu pārkāpumu

[..]

– Par ar prasītājam saistīto uzņēmumu pārdošanas apjoma ņemšanu vērā

- 60 Prasītājas būtībā norāda, ka tas, ka tās nav viens vienots uzņēmums ar *LGE* un *Philips* iepriekš 54. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē, ja tā rezultātā pēdējās minētās nevar tikt uzskatītas par solidāri un kopīgi atbildīgām par prasītāju izdarīto pārkāpumu, nav nozīmīgi, lai pierādītu, vai ar karteli aptvertie LCD, ko prasītājas pārdeva *LGE* un *Philips*, ietilpst pārdošanas apjomā saistībā ar apstrīdētajā lēmumā konstatēto pārkāpumu 2006. gada pamatnostādņu 13. punkta izpratnē.

- 61 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija nav apgalvojusi, ka uz prasītāju pārdošanas apjomu *LGE* un *Philips* attiecas pārkāpums tikai tādēļ, ka runa nav par pārdošanas apjomu starp sabiedrībām, kas ir vienota uzņēmuma daļa iepriekš 54. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.
- 62 Tas, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav konstatējusi, ka prasītājas, *LGE* un *Philips* būtu vienots uzņēmums, bija vajadzīgs nosacījums, lai prasītājas pārdošanas apjomu *LGE* un *Philips* iekļautu kategorijā “tiešas pārdošanas apjoms EEZ”, kā priekšnoteikums ir tas, ka attiecīgais pārdošanas apjoms ir veikts attiecībā uz neatkarīgām trešajām personām. Tomēr Komisijai bija jāpaskaidro arī, kāda saikne prasītāju pārdošanas apjomam *LGE* un *Philips* ir ar aizliegtu vienošanos.
- 63 Šajā ziņā apstrīdētā lēmuma 396. punktā Komisija uzskatīja, ka šo saikni apliecina fakts, ka, pirmkārt, ar karteli aptverto LCD pārdošanas apjoms tādiem klientiem kā *LGE* un *Philips*, kuras bija saistītas ar aizliegtās vienošanās dalībniecēm, bija apspriežu starp aizliegtās vienošanās dalībniecēm daļa, un, otrkārt, pārdošanas cenu šiem klientiem ietekmēja tirgum raksturīgie apstākļi, proti, ar karteli aptvertās cenas esamība.
- [..]
- Par trešo daļu, kas attiecas uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu
- [..]
- 136 Attiecībā uz prasītājam Komisija galu galā uzskatīja, ka tās ar *LGE* un *Philips* nav vienots uzņēmums. Šajā ziņā ir jānorāda, ka prasītājas nav iesniegušas nevienu pierādījumu, lai šo Komisijas secinājumu apstrīdētu.
- 137 Tādējādi prasītāju pārdošanas apjoms *LGE* un *Philips* tika iekļauts kategorijā “tiešas pārdošanas apjoms EEZ”.
- 138 Ja Komisija nebūtu rīkojusies šādi, tā būtu ļāvusi prasītājam gūt priekšrocības, salīdzinot ar citām aizliegtās vienošanās dalībniecēm, kuras, kā tās, nebija integrētas vertikāli, jo tās nebija vienots uzņēmums ar sabiedrībām, kurām tās pārdeva savus ar karteli aptvertos LCD.
- 139 Tas, ka attiecībā uz aizliegtās vienošanās dalībniecēm, kuras, pretēji prasītājam, tika uzskatītas par vertikāli integrētiem vienotiem uzņēmumiem, Komisija nozīmīgos pārdošanas apjomus ietvēra kategorijā “tiešas pārdošanas apjoms EEZ, izmantojot pārveidotas preces”, nevar tikt apšaubīts no vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanas viedokļa, jo vienota uzņēmuma pastāvēšana rada atšķirīgu situāciju, kas pamato šīs citas kategorijas minētajām dalībniecēm piemērošanu.
- 140 Runājot par prasītāju argumentu, kas saistīts ar apgalvoto diskrimināciju, kura notikusi atkarībā no tā, vai iekšējie pārdošanas apjomi grupai ir veikti meitasuzņēmumu vai mātesuzņēmumu sabiedrībām, atliek norādīt, ka Komisija pamatoti ir piemērojusi vienota uzņēmuma jēdzienu. Tādējādi pilnībā kontrolēto meitasuzņēmumu sabiedrības tika uzskatītas par tādām, kas ietilpst tajā pašā uzņēmumā kā aizliegtās vienošanās dalībnieces, lai gan sabiedrības, kurām pieder akcijas sabiedrībās, kuras ir aizliegtās vienošanās dalībnieces, netika uzskatītas par mātesuzņēmumiem, jo netika pierādīts, ka būtu izpildīti šajā ziņā judikatūrā paredzētie nosacījumi. Komisija uzskatīja, ka tas tā nebija *LGE* un *Philips* gadījumā attiecībā uz prasītājam, kuras šo konstatējumu neapstrīd. Turpretim, ja aizliegtas vienošanās dalībnieks uzņēmums ir īstenojis pārdošanas apjomu EEZ neatkarīgām trešajām personām, šo pārdošanas apjomu Komisija ir ņēmusi vērā neatkarīgi no tā, par kādu šajā uzņēmumā, kurš faktiski ir pārdevis ar karteli aptvertos LCD, ietilpstošo sabiedrību (meitasuzņēmums vai mātesuzņēmums) ir runa.

- 141 Runājot par to, ka Komisija naudas soda summas aprēķinā ir nolēmusi neņemt vērā trešo apstrīdētā lēmuma 380. apsvērumā definēto pārdošanas kategoriju, proti, “tiešas pārdošanas apjomu” (skat. iepriekš 22. punktu), ir jānorāda, ka, lai gan ir taisnība, ka daži ar karteli aptvertie LCD, kurus aizliegtās vienošanās dalībnieces ir piegādājušas trešajām personām, kas dibinātas ārpus EEZ, varēja būt iebūvēti EEZ pārdotajās galaprecēs, nevar noliegt, ka saikne starp aizliegto vienošanos un EEZ teritoriju 2006. gada pamatnostādņu 13. punkta izpratnē bija vājāka nekā tā, kāda pastāvēja attiecībā uz tām divām pārdošanas apjomu kategorijām, kuras ir ņemtas vērā apstrīdētajā lēmumā.
- 142 Turklāt, tā kā “tiešas pārdošanas apjoma” izslēgšana ir piemērota visām aizliegtās vienošanās dalībniecēm, šajā ziņā nevar tikt konstatēta nekāda diskriminācija.

[..]

Par otro pamatu, kas attiecas uz to, ka Komisija kļūdaini esot atteikusies prasītājām piešķirt atbrīvojumu no naudas soda par 2005. gadu

- 155 Prasītājas uzskata, ka Komisijai atbilstoši 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējai daļai būtu bijis jāatzīst to daļējs atbrīvojums no naudas soda ne tikai attiecībā uz 2006. gadu, bet arī attiecībā uz 2005. gadu. Ar to 2006. gada 17. jūlija mutvārdu pieteikumu par iecietību, kā arī ar to papildu mutvārdu pieteikumu 2006. gada 20. jūlijā, kuram ir pievienots daudz apliecinājošu dokumentu, prasītājas esot bijušas pirmās, kas Komisiju informēja par faktiem, kurus tā pirms tam nezināja, proti, ka aizliegtās vienošanās attiecībā uz LCD 2005. gadā turpinājās. Šajā ziņā prasītājas apgalvo, ka *Samsung* 2006. gada 18. jūlijā iesniegtie dokumenti, kas iesniegti pēc to mutvārdu pieteikuma, neļaujot pierādīt “Kristāla sanāksmju” organizēšanu 2005. gada laikā un ka *Samsung* 2006. gada 20. jūlija papildu mutvārdu paziņojumā gan tiek aprakstītas sarunas starp konkurentiem 2005. gadā, bet tiem neesot bijuši pievienoti apliecinājoši dokumenti.

[..]

- 157 Jāatgādina, ka atbilstoši 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punktam ir paredzēts šādi:

“23 Visos galīgajos lēmumos, ko Komisija pieņem administratīvās procedūras beigās, Komisija nosaka:

- a) vai uzņēmuma iesniegtajiem pierādījumiem piemīt būtiska papildu vērtība, salīdzinot ar pierādījumiem, kas tajā pašā laikā ir Komisijas rīcībā;
- b) uzņēmumam piemērojamo sodanaudas [naudas soda] samazinājuma līmeni attiecībā pret soda naudu [naudas sodu], ko citādi Komisija uzliktu uzņēmumiem šādā veidā:

— pirmajam uzņēmumam, kas atbilst 21. punkta nosacījumiem: 30–50 % samazinājumu;

— [..]

Turklāt, ja uzņēmums iesniedz pierādījumus, kas attiecas uz Komisijai iepriekš nezināmiem faktiem, kuri tieši attiecas uz iespējamā kartela nopietnumu vai ilgumu, Komisija neņem tos vērā, nosakot sodanaudu uzņēmumam, kas iesniedzis šos pierādījumus.”

[..]

Vispārējo principu atgādinājums

[..]

166 Tādējādi 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļa neattiecas uz gadījumiem, kad uzņēmums vienkārši ir iesniedzis jaunus, pilnīgākus pierādījumus par faktiem, kurus Komisija jau ir zinājusi. Tāpat minētā daļa nav piemērojama gadījumos, kad uzņēmums dara zināmus jaunus faktus, kuri tomēr nav tādi, kas varētu grozīt Komisijas vērtējumu par aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu. Turpretim šis noteikums ir piemērojams vienīgi gadījumos, kad ir izpildīti divi nosacījumi: pirmkārt, attiecīgais uzņēmums ir pirmais, kurš ir pierādījis Komisijai iepriekš nezināmus faktus, un, otrkārt, šiem faktiem ir bijusi tieša ietekme uz iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu, ļaujot Komisijai nonākt pie jauniem secinājumiem par pārkāpumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Transcatab*/Komisija, 382. punkts).

167 Ir jāizmanto šaura 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas interpretācija, saskaņā ar kuru šī norma ir piemērojama tikai gadījumos, kad kāda sabiedrība, kas ir aizliegtās vienošanās dalībniece, sniedz Komisijai jaunu informāciju attiecībā uz pārkāpuma smagumu vai ilgumu, izslēdzot gadījumus, kuros sabiedrība vienīgi sniedz informāciju, kas ļauj pastiprināt pierādījumus attiecībā uz pārkāpuma esamību. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, tā kā iecietības procedūra ir izņēmums no principa, saskaņā ar kuru uzņēmums ir jānodrošina par katru konkurences tiesību normu pārkāpumu, ar to saistītās normas tātad ir jāinterpretē šauri. Turklāt ir jāuzsver, ka iecietības programmu efektivitāte tiktu ietekmēta, ja uzņēmumiem zustu stimuls būt pirmajiem, kas sniedz informāciju, ziņojot Komisijai par aizliegto vienošanos.

[..]

Piemērošana izskatāmajā lietā

170 Vispirms ir jāsecina, ka prasītājas neapstrīd Komisijas izmantoto 2006. gada jūlija notikumu secību. Tādējādi ir skaidrs, ka:

- 2006. gada 17. jūlijā prasītājas veica mutvārdu paziņojumu;
- 2006. gada 18. jūlijā *Samsung* iesniedza dažus pierādījumus;
- 2006. gada 20. jūlijā plkst. 9.40 *Samsung* veica mutvārdu paziņojumu;
- 2006. gada 20. jūlijā plkst. 15.30 prasītājas veica mutvārdu paziņojumu un iesniedza pierādījumus.

171 No tā izriet, ka, lai saņemtu daļēju atbrīvojumu par 2005. gadu, prasītājām ir jāpierāda, ka informācija, kuru tās sniedza 2006. gada 17. jūlijā, atbilst 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļā paredzētajiem nosacījumiem, kas apkopoti iepriekš 166. punktā. Ja tas tā nav, prasītājām būtu jāpierāda, pirmkārt, ka, neraugoties uz *Samsung* 2006. gada 18. un 20. jūlijā sniegto informāciju, Komisija nezināja, ka apstrīdētajā lēmumā atzītais pārkāpums 2005. gadā turpinājās, un, otrkārt, ka informācija, kuru tās sniedza 2006. gada 20. jūlijā, atbilst attiecīgajiem nosacījumiem.

172 Ir jāpārbauda, vai ar šī pamata atbalstam izvirzītajiem argumentiem prasītājas ir spējušas pierādīt, ka tām būtu bijis jāsaņem daļējs atbrīvojums par 2005. gadu.

173 Pirmkārt, pēc prasītāju domām, Komisija kļūdaini esot interpretējusi 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējo daļu, daļēja atbrīvojuma saņemšanai prasot, lai tās iesniegtu pietiekamus pierādījumus attiecīgo faktu pierādīšanai. Minētā paziņojuma formulējumā, kā Komisija to ir interpretējusi citās lietās, ir tikai paredzēts, ka šiem pierādījumiem ir jābūt nozīmīgiem. Turklāt Komisija *Samsung* esot izrādījusi labvēlīgāku attieksmi, piešķirot tai atbrīvojumu, pamatojoties uz informāciju, kura neesot bijusi augstāk kvalificējama par to, kuru sniegušas prasītājas.

- 174 Šajā ziņā ir jānorāda, ka atbilstoši iepriekš 161.–168. punktā atgādinātajiem principiem Komisija pareizi ir uzskatījusi, ka informācija, kuru prasītājas ir sniegušas 2006. gada 17. jūlijā, esot bijusi pārāk nepārliciecināša, lai atbilstu attiecīgajā tiesību normā, kā tā ir interpretēta judikatūrā, paredzētajiem nosacījumiem.
- 175 Lasot prasītāju 2006. gada 17. jūlija paziņojumu, var tikt konstatēts, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 467. punktā pamatoti ir varējusi norādīt, ka:
- “[...] Izskatāmajā lietā vienkārši 2006. gada 17. jūlijā mutvārdos izteiktie apgalvojumi, saskaņā ar kuriem tādu sanāksmju kā 2001. gada 5. un 19. oktobra sanāksmes [rikošana] turpinājās līdz 2005. gada sākumam un ka pēc šī datuma noteiktu laiku joprojām notika noteikta apmaiņa ar informāciju, un ka dažreiz tika apspriestas un noligtas minimāl[ās] cenas un izcenojuma vadlīnijas, bet ka citādi šīs sanāksmes attiecās tikai uz informācijas par cenām, jaudu un ražošanu apmaiņu, nav pietiekamas, lai pierādītu, ka pārkāpums ilga visu 2005. gadu. Tobrīd, kad [LGD] iesniedza šāda veida pierādījumus, kas aptvēra 2005. gadu un arī divus pirmos 2006. gada mēnešus, it īpaši ar savu 2006. gada 20. jūlija paziņojumu, *Samsung* kā pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda iesniedzēja ar saviem 2006. gada 18. un 20. jūlija paziņojumiem bija Komisiju pietiekami informējusi par pārkāpuma turpināšanu 2005. gadā [...]”
- 176 Atšķirībā no tā, ko apgalvo prasītājas, to paziņojums nevar tikt uzskatīts par tādu, kurā iepriekš 168. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē būtu ietverti precīzi un pamatoti, uz pārkāpuma ilgumu tieši attiecināmi pierādījumi, ka pārkāpums ir turpinājies visu 2005. gadu. Lai arī paziņojumā ir norādīts, ka informācijas par cenām, tirgu un piegādes nosacījumiem pasaules līmenī, kā arī informācijas par attiecībām ar dažiem klientiem apmaiņa ir notikusi sanāksmēs, kuras [tika organizētas] no 2001. gada oktobra līdz 2005. gada sākumam, tomēr pēc šī datuma runa ir tikai par “noteiktas informācijas apmaiņu” “noteiktā laikposmā”, neprecizējot, par kāda veida informāciju ir runa. Paziņojumā ietvertās atsauces uz informācijas par cenām apmaiņu ir saistītas ar iepriekš minētajām sanāksmēm, kas notikušas no 2001. gada līdz 2005. gada sākumam. Paziņojumā nekas nenorāda uz informācijas par cenām apmaiņu laikā pēc 2005. gada sākuma. Paziņojumā nav precizēts arī, kurā datumā 2005. gadā sanāksmju raksturs mainījās, bet tajā ir tikai norādīts, ka šīs izmaiņas ir notikušas gada sākumā.
- 177 No tā izriet, ka prasītāju paziņojumā ietvertā informācija attiecībā uz 2005. gadu ir pārāk nepārliciecināša, lai tai būtu tieša ietekme uz aizliegtās vienošanās ilgumu.
- 178 Runājot par to, ka Komisija, atzīstot jebkādu atbrīvojumu no naudas soda, *Samsung* ir piemērojusi mazāk stingrus kritērijus, atliek konstatēt, ka šajā ziņā piemērojamā pārbaude, kas aprakstīta 2002. gada paziņojuma par iecietību 8. punkta b) apakšpunktā, ir atšķirīga no tās, kas paredzēta šī paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļā. Pirmajā no šīm tiesību normām ir paredzēts, ka pilnīgs atbrīvojums tiek piešķirts uzņēmumam, kurš kā pirmais iesniedz pierādījumus, kuri, pēc Komisijas domām, ļauj konstatēt aizliegtu vienošanos.
- 179 Tas, ka runa ir par atšķirīgām pārbaudēm, ir objektīvs pamatojums, kas Komisijai ļauj neattiekties pret *Samsung* un prasītājam vienādi, vienlaicīgi nepārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes principu (skat. iepriekš 131. punktā atgādināto judikatūru).
- [..]
- 189 Turklāt noteikti ir skaidrs, ka pēdējais *Samsung* iesniegtais pierādījums, kas minēts iepriekš 187. punktā, apstrīdētajā lēmumā, kurš visbiežāk ir balstīts uz pierādījumiem, kurus saistībā ar 2005. gadu ir iesniegušas prasītājas, nav minēts. Tomēr atsauces apstrīdētajā lēmumā uz katru *Samsung* iesniegto pierādījumu neesamība neietekmē to, ka prasītāju 2006. gada 20. jūlija paziņojuma sniegšanas brīdī *Samsung* iesniegto pierādījumu dēļ Komisija zināja, ka divpusējie sakari starp dažiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem 2005. gadā turpinājās.

- 190 Apstākļi, saskaņā ar kuru Komisija bieži izmantoja prasītāju 2006. gada 20. jūlijā sniegto informāciju, apstiprina, ka tai patiešām bija augstāks pierādījuma spēks nekā agrākajiem *Samsung* norādītajiem pierādījumiem. Tomēr tieši šī iemesla dēļ Komisija uzskatīja, ka prasītāju iesniegtajiem pierādījumiem bija “būtiska pievienotā vērtība” 2002. gada paziņojuma par iecietību 21. un 22. punkta izpratnē, kas pamato naudas soda summas samazinājumu par 50 %. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka vērtējuma kritēriji šī samazinājuma piešķiršanai ir atšķirīgi no tiem, kādi ir atgādināti iepriekš 166. punktā, kuri ir jāizmanto, lai noteiktu, vai prasītāju 2006. gada 20. jūlija paziņojums var būt iemesls daļēja atbrīvojuma no naudas soda par 2005. gadu piešķiršanai.
- [..]
- 192 Ceturtkārt, runājot par to, ka *Samsung* sniegtā informācija neattiecās uz “Kristāla sanāksmēm”, bet tikai uz divpusējiem sakariem, ir jāatgādina, ka apstrīdētajā lēmumā, it īpaši tā 70. apsvērumā, attiecīgais pārkāpums ir definēts kā tāds, kurš aptvēra ne tikai “Kristāla sanāksmes”, bet arī divpusējās sanāksmes un sakarus starp dalībniekiem. Līdz ar to pierādījumi par šo sakaru pastāvēšanu 2005. gadā ir nozīmīgi, lai pierādītu, ka apstrīdētajā lēmumā konstatētais vienotais pārkāpums ir turpinājies visa šī gada garumā.
- 193 Runājot par to, ka *Samsung* iesniegtie pierādījumi neattiecās konkrēti uz to, ka prasītājas bija aizliegtās vienošanās dalībnieces 2005. gadā, no vienas puses, ir jāatgādina, ka vienā no *Samsung* nosūtītajiem e-pastiem, kā tas ticis norādīts iepriekš 185. punktā, ir izteikta iespēja lūgt prasītājam paziņot savus nodomus saistībā ar noteiktām cenām, kas parāda, ka tās joprojām bija aizliegtās vienošanās dalībnieces. No otras puses, atbilstoši judikatūrai, tā kā runa ir par vienotu un turpinātu pārkāpumu, uzņēmums, kas ar savu rīcību ir piedalījies pārkāpumā atbilstoši LESD 101. panta 1. punktā sniegtajai nolīguma vai saskaņotu darbību definīcijai un ja šī rīcība ir vērsta uz pārkāpuma īstenošanu kopumā, var būt atbildīgs arī par citu uzņēmumu rīcību šī paša pārkāpuma ietvaros attiecībā uz visu savu piedalīšanās minētajā pārkāpumā laiku (Vispārējās tiesas 2007. gada 12. decembra spriedums apvienotajās lietās T-101/05 un T-111/05 *BASF* un *UCB*/Komisija, Krājums, II-4949. lpp., 160. punkts, un 2012. gada 2. februāra spriedums lietā T-83/08 *Denki Kagaku Kogyo* un *Denka Chemicals*/Komisija, 242. punkts).
- 194 No iepriekš izklāstītā izriet, ka prasītāju argumenti, kas vērsti uz to, lai saņemtu daļēju atbrīvojumu no naudas soda par 2005. gadu, nav pamatoti.
- 195 Šādos apstākļos visbeidzot ir jāpārbauda prasītāju arguments, kas iesniegts pakārtoti un kas attiecas uz to, ka daļējais atbrīvojums, kuru Komisija tām piešķir saistībā ar 2006. gada janvāri, būtu licis izslēgt šo mēnesi no visiem uz tām attiecināmajiem naudas soda summas aprēķina posmiem.
- 196 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma tabulā Nr. 5 norādīto, Komisija 2006. gada janvāri izslēdza, aprēķinot pārkāpuma ilguma koeficientu saistībā ar prasītājām. Tām tika piemērots koeficients 4,16, turpretī citām aizliegtās vienošanās dalībniecēm piemērotais koeficients bija 4,25, kas atbilst kopējam pārkāpuma laikposma ilgumam, noapaļojot to uz leju.
- 197 Tomēr, lai noteiktu preču pārdošanas vērtību saistībā ar pārkāpumu – vērtību, no kuras ir iegūta pamatsumma naudas soda aprēķinam, – Komisija attiecībā uz visām pārkāpuma dalībniecēm aprēķināja to vidējo pārdošanas apjomu visā pārkāpuma laikposmā, ieskaitot 2006. gada janvāri.
- 198 Līdz ar to Komisija arī attiecībā uz prasītājām ņēma vērā to kopējo pārdošanas apjomu visā pārkāpuma laikposmā, ieskaitot 2006. gada janvāri, un iegūto summu izdalīja ar 4,33, kas bija kopējais pārkāpuma laikposma ilgums, noapaļojot to uz augšu.
- 199 Jāatgādina, kā to apstrīdētā lēmuma 468. punktā atzinusi Komisija, ka tas, ka prasītājām par 2006. gadu tika piešķirts daļējs atbrīvojums, nozīmē, ka pret tām ir jāizrāda tāda attieksme, it kā prasītājas tām uzliekamā naudas soda summas aprēķina nolūkā pārkāpumā būtu piedalījušās no 2001. gada

5. oktobra līdz 2005. gada 31. decembrim. Atbilstoši formulējumam, kas ir tuvāks 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas redakcijai, lai noteiktu minētā naudas soda summu, nav jāņem vērā fakti, kuri radušies pēc 2005. gada 31. decembra.

- 200 Veidā, kādā tā rikojusies attiecībā uz prasītājām, Komisija nav ievērojusi pati savas saistības neņemt vērā laikposmu, uz kuru attiecināms daļējs atbrīvojums, kas piešķirts atbilstoši 2002. gada paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējai daļai.
- 201 Šajā tiesību normā nav paredzēts, ka Komisija neņem vērā faktus, uz kuriem attiecināms minētais atbrīvojums, tikai lai aprēķinātu pārkāpuma ilguma koeficientu, bet gan tai ir atzīstama vispārīgāka piemērojamība, kas tātad liedz ņemt vērā minētos faktus attiecībā uz visiem aspektiem, kuri attiecas uz naudas soda summas noteikšanu, tostarp nozīmīgā vidējā pārdošanas apjoma vērtības aprēķinu. Būtībā daļējā atbrīvošana, kāda ir paredzēta 2002. gada paziņojumā par iecietību, tādējādi nozīmē “juridisku fikciju”, saskaņā ar kuru, lai aprēķinātu naudas soda summu, Komisijai ir jārikojas tā, it kā šo atbrīvojumu saņemošais uzņēmums laikposmā, par kuru tas saņem šīs priekšrocības, pārkāpumā nebūtu piedalījies.
- 202 Šī iemesla dēļ ir jānoraida Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru daļējs atbrīvojums nekādi neietekmējot atsaucē gada vai gadu, kas izmantoti nozīmīgo pārdošanas apjomu vērtības aprēķinam, izvēli, aprēķinot naudas soda pamatsummu, jo šī vērtība esot noderīga, tikai lai noteiktu aizliegtās vienošanās dalībnieka spēju kaitēt.
- 203 No iepriekš izklāstītā izriet, ka šis pamats ir daļēji apmierināms, ciktāl Komisija, aprēķinot prasītāju pārdošanas apjoma vērtību, lai aprēķinātu tām uzliekamā naudas soda summu, kļūdaini ir ņēmusi vērā 2006. gada janvāri.

Par trešo pamatu, kas attiecas uz to, ka Komisija, aprēķinot naudas soda summu, kļūdaini ir atteikusies prasītāju sadarbību uzskatīt par atbildību mīkstinošu apstākli

[..]

- 205 Saskaņā ar 2006. gada pamatnostādņu 29. punkta ceturto ievilkumu atbildību mīkstinošs apstāklis, kas var likt samazināt naudas soda summu, var būt tas, ka “attiecīgais uzņēmums ir nopietni sadarbojies ar Komisiju, šai sadarbībai pārsniedzot [2002. gada] paziņojumā par iecietību noteiktās robežas un tā juridisko pienākumu to darīt”.
- 206 Šajā ziņā ir jāuzskata, ka šī tiesību norma ir interpretējama tādējādi, ka atbilstoši 2002. gada paziņojumam par iecietību un 2006. gada pamatnostādņēm tajā uzņēmumam nav ļauts saņemt divkāršu naudas soda summas samazinājumu par vienu un to pašu sadarbību ar Komisiju.
- 207 No judikatūras izriet, ka tādu pārkāpumu gadījumā, kas ietilpst 2002. gada paziņojuma par iecietību piemērošanas jomā, principā ieinteresētā persona nevar pamatotī pārnest Komisijai, ka tā kā atbildību mīkstinošu apstākli nav ņēmusi vērā tās sadarbības pakāpi ārpus minētā paziņojuma tiesiskā regulējuma ietvariem (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 15. marta spriedumu lietā T-15/02 *BASF/Komisija*, Krājums, II-497. lpp., 586. punkts, un 2011. gada 14. jūlija spriedumu lietā T-189/06 *Arkema France/Komisija*, Krājums, II-5455. lpp., 178. punkts). Tā kā Komisija prasītāju sadarbību ir ņēmusi vērā, piemērojot 2002. gada paziņojumu par iecietību, samazinot naudas soda summu, Komisijai nevar pamatotī pārnest, ka tā nav piemērojusi prasītājām uzliktās naudas soda summas papildu samazinājumu ārpus minētā paziņojuma piemērojamības robežām.
- 208 No tā izriet, ka judikatūra, saskaņā ar kuru Komisijai ārkārtas situācijās ir pienākums uzņēmumam piešķirt naudas soda summas samazinājumu, pamatojoties uz 2006. gada pamatnostādņu 29. punkta ceturto ievilkumu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto 2011. gada 17. maija spriedumu lietā *Arkema France*

/Komisija, 170. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Transcatab*/Komisija, 330. punkts), ir interpretējama tādējādi, ka šādu situāciju esamības priekšnosacījums ir tāds, ka attiecīgā uzņēmuma sadarbība, kaut arī tā pārsniedz uzņēmuma juridisko pienākumu sadarboties, nedod tam tiesības uz naudas soda summas samazinājumu atbilstoši 2002. gada paziņojumam par iecietību.

- 209 Izskatāmajā lietā, tā kā Komisija prasītājam pārmet, ka tās ir bijušas aizliegtās vienošanās dalībnieces, nav apstrīdams, ka runa ir par pārkāpumu, kurš izriet no 2002. gada paziņojuma par iecietību piemērošanas jomas (skat. pēc analogijas Tiesas 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 381. punkts).
- 210 Tāpat ir skaidrs, ka prasītājas, piemērojot minēto paziņojumu, ir saņēmušas naudas soda summas samazinājumu.
- 211 Šādos apstākļos prasītājas papildu samazinājumu sakarā ar atbildību mīkstinošu apstākli varētu saņemt, tikai pamatojoties uz atšķirīgu sadarbību no tās, kas jau ir ņemta vērā 2002. gada paziņojuma par iecietību kontekstā, kura atbilstu nosacījumiem, kas prasīti 2006. gada pamatnostādņu 29. punkta ceturtnā ievilkuma piemērošanai.

[..]

Par ceturto pamatu, kas attiecas uz Japānas LCD piegādātāju izslēgšanu no LCD procedūras

[..]

Par vienota un turpināta pārkāpuma jēdzienu

[..]

- 220 Vispirms ir jāatgādina, ka vienota pārkāpuma jēdziens aptver tādu situāciju, kad vairāki uzņēmumi ir piedalījušies pārkāpumā, ko veido turpināta rīcība, kura vērsta uz vienu ekonomisku mērķi, kas paredz izkropļot konkurenci, vai pat individuāli pārkāpumi, kas savstarpēji ir saistīti to mērķa identiskuma dēļ (vienots elementu kopuma mērķis) un subjektu identiskuma dēļ (attiecīgo uzņēmumu, kuri apzinās, ka piedalās kopēja mērķa sasniegšanā, identiskums) (skat. Vispārējās tiesas 2010. gada 28. aprīļa spriedumu lietā T-446/05 *Amann & Söhne* un *Cousin Filterie*/Komisija, Krājums, II-1255. lpp., 89. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 221 Pēc tam ir jānorāda, ka LESD 101. panta 1. punkta pārkāpumu var izraisīt ne tikai atsevišķa darbība, bet arī vairākas darbības vai arī turpināta rīcība. Šī interpretācija nevar tikt apstrīdēta tādēļ, ka arī viens vai vairāki šādu darbību vai turpinātas rīcības elementi paši par sevi katrs atsevišķi var būt minētās normas pārkāpums. Ja dažādas darbības ietilpst kopējā plānā to identiskā mērķa dēļ, kropļojot konkurenci kopējā tirgū, Komisijai ir tiesības uzlikt atbildību par šīm darbībām atkarībā no dalības attiecīgajā pārkāpumā kopumā (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Amann & Söhne* un *Cousin Filterie*/Komisija, 90. punkts un tajā minēta judikatūra).
- 222 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka, lai gan šī judikatūra ļauj Komisijai vienas procedūras un viena lēmuma ietvaros veikt vajāšanu vienlaicīgi saistībā ar vairākām darbībām, attiecībā uz kurām vajāšanu būtu bijis iespējams veikt individuāli, tomēr tajā Komisijai nav uzlikts pienākums šādi rīkoties. Tādējādi Komisijai principā nevar pārnest, ka tā vajāšanu ir veikusi saistībā ar atsevišķām dažādām darbībām, kuras tā būtu varējusi sagrupēt vienotā un turpinātā pārkāpumā. Turklāt katra no šīm darbībām var sevī ietvert vairākus pārkāpumus.

223 No tā izriet, ka Komisijai attiecībā uz tās uzsākto procedūru apjomu ir piešķirta rīcības brīvība. Atbilstoši judikatūrai tai nevar būt pienākuma konstatēt un sodīt par katru pret konkurenci vērsto rīcību un Savienības tiesas nevar secināt – kaut vai tikai attiecībā uz naudas soda summas samazināšanu –, ka Komisijai, ņemot vērā tai pieejamos pierādījumus, būtu bijis jāpierāda, ka noteikts uzņēmums noteiktā laikposmā ir izdarījis pārkāpumu. (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Tokai Carbon u.c./Komisija*, 369. un 370. punkts).

224 Šo pilnvaru esamība ir pakļauta tiesas kontrolei. Tomēr no judikatūras izriet, ka tikai tad, ja varētu tikt pierādīts, ka Komisija par vienotu faktisko situāciju bez objektīva iemesla ir uzsākusi divas atšķirīgas procedūras, tās izvēle varētu tikt uzskatīta par pilnvaru nepareizu izmantošana (šajā ziņā skat. Tiesas 2010. gada 29. jūnija spriedumu lietā *C-441/07 P Komisija/Alrosa*, Krājums, I-5949. lpp., 89. punkts).

225 Izskatāmajā lietā Komisija uzskatīja, ka tai nav vai vēl nav pietiekamu pierādījumu pret Japānas piegādātājiem, un tādējādi tā izvēlējās vienlaicīgi veikt vajāšanu tikai attiecībā uz prasītājiem un citām apstrīdētā lēmuma adresātēm. Šis apstāklis ir objektīvs iemesls, kurš attaisno Komisijas izvēli. Pats par sevi saprotams, ka Komisijai pret Japānas piegādātājiem uzsāktās procedūras ietvaros attiecībā uz prasītājiem īpaši ir jāievēro *ne bis in idem* princips.

[..]

228 Izskatāmajā lietā vispirms ir jānorāda, ka pārkāpums, kura izdarīšanā Komisija vainoja apstrīdētā lēmuma adresātes, ir tāds, ka tās ir piedalījušās, no vienas puses, “Kristāla sanāksmēs”, kuru laikā tās noteica ar karteli aptverto LCD minimālās cenas, apsprieda cenu prognozes, lai novērstu to samazināšanos, un koordinēja savus cenu paaugstinājumus, kā arī to ražošanas jaudu, un, no otras puses, divpusējās sanāksmēs, kurās runa bija par tēmām, kas apspriestas “Kristāla sanāksmēs” (skat. iepriekš 20. punktu).

229 Prasītājas piekrīt, ka Japānas piegādātāji nav piedalījušies “Kristāla sanāksmēs”, bet citās sanāksmēs, kurās savukārt apstrīdētā lēmuma adresātes nepiedalījās.

230 Pat pieņemot, ka Japānas piegādātāji starp tiem vai arī kopā ar apstrīdētā lēmuma adresātēm tāpat īstenoja aizliegtu vienošanos ar mērķi izkropļot konkurenci attiecībā uz LCD cenām, nevar tikt uzskatīts, ka to stratēģija šajā ziņā noteikti ietilpa vienā un tajā pašā vispārējā plānā un tie izmantoja tās pašas metodes, kādas bija izveidojušas apstrīdētā lēmuma adresātes.

231 Vispārējā plāna un kopēju metožu pierādījuma neesamība ir objektīvs iemesls, kas ļauj Komisijai veikt vajāšanu attiecībā uz prasītāju izdarīto pārkāpumu, neietverot tajā pašā procedūrā pārkāpumu, kuru, iespējams, ir izdarījuši Japānas piegādātāji.

[..]

234 Turklāt ir jānorāda arguments, kuru prasītājas vēlas attiecināt uz faktu, ka Komisija savos rakstveida dokumentos Vispārējā tiesā ir apgalvojusi, ka tā apstrīdētajā lēmumā nekādi nav atsaukusies uz Japānas piegādātājiem, lai gan tie bija minēti paziņojumā par iebildumiem, kurš tiem nebija adresēts, tikai lai izpildītu Vispārējās tiesas 2007. gada 12. oktobra spriedumā lietā *T-474/04 Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse/Komisija* (Krājums, II-4225. lpp., 72.–81. punkts) ieviestos principus.

235 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no iepriekš minētā sprieduma lietā *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse /Komisija* izriet, ka, lai ievērotu it īpaši nevainīguma prezumpciju, Komisijai ir jāizvairās savos lēmumos publicēt atsauces, kurās uzņēmums var tikai tikt apsūdzēts pārkāpumā, ja šī lēmuma rezolutīvajā daļā norādītais uzņēmums netiek minēts. Tomēr tas, ka, piemērojot minētajā spriedumā ieviestos principus, Komisija Japānas piegādātājus apstrīdētajā lēmumā nav minējusi, nozīmē tikai to, ka tā attiecībā uz

šiem piegādātājiem ir ievērojusi nevainīguma prezumpciju. Turpretī šis norādes neesamība nevar tikt interpretēta tādējādi, ka Komisija ir pieņēmusi – lai gan tikai netieši izteiktu – lēmumu par Japānas piegādātāju dalību pret konkurenci vērstajās darbībās attiecībā uz ar karteli aptvertajiem LCD.

[..]

Par apgalvoto pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

[..]

- 238 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisijai nebija pienākuma apstrīdētajā lēmumā paskaidrot, kāpēc netika veikta vajāšana attiecībā uz Japānas piegādātājiem. Pienākums norādīt tiesību akta pamatojumu neietver izdevējistādes pienākumu norādīt pamatojumu tam, kāpēc tā nav pieņēmusi līdzīgus tiesību aktus attiecībā uz trešajām pusēm (Vispārējās tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering u.c./Komisija*, Krājums, II-2501. lpp., 414. punkts, un 2006. gada 4. jūlija spriedums lietā T-304/02 *Hoek Loos/Komisija*, Krājums, II-1887. lpp., 63. punkts). Tātad prasītājas izvirzītie argumenti ir jānoraida.

Par apgalvoto tiesiskās noteiktības un *ne bis in idem* principu pārkāpumu

[..]

- 242 Izskatāmajā lietā prasītājas nevar atsaukties uz *ne bis in idem* principu, jo to prasība attiecas uz lēmumu, ar kuru tiek izbeigta pirmā procedūra, kuru Komisija attiecībā uz tām uzsākusi sakarā ar pārkāpumu, kurā runa ir par ar karteli aptvertajiem LCD. Uz šo principu var atsaukties tikai attiecībā pret lēmumu, ar kuru tiek slēgta iespējamā otrā procedūra, kura būtu par to pašu pārkāpumu. Turpretī šim principam nav nekādas nozīmes saistībā ar apstrīdēto lēmumu, kura esamība nozīmē *sine qua non* nosacījumu, lai saistībā ar otro procedūru varētu izdarīt atsauci uz minēto principu.
- 243 Tiesiskā noteiktība attiecībā uz prasītājam tiek nodrošināta ar to, ka ikviens Komisijas lēmums, kurā vajāšana tiek veikta saistībā ar to pašu pārkāpumu, kas minēts apstrīdētajā lēmumā, būtu pretrunā *ne bis in idem* principam. Šī principa ievērošanu acīmredzami nevar nodrošināt preventīvi šīs pret apstrīdēto lēmumu vērstās prasības ietvaros.
- 244 Runājot par apstākli, saskaņā ar kuru Komisija ir uzsākusi tādu procedūru attiecībā pret Japānas piegādātājiem, kuras ietvaros tā lūdza informāciju no prasītājam, tas nekādi neietekmē apstrīdētā lēmuma tiesiskumu vai prasītājam uzliktā naudas soda summu. Tas, ka attiecībā pret prasītājam ir veikta vajāšana apstrīdētajā lēmumā konstatētā pārkāpuma dēļ, neatbrīvo tās no to pienākuma sadarboties ar Komisiju tādas procedūras kontekstā, kuras rezultātā varētu tikt konstatēts pārkāpums, ko izdarījuši citi uzņēmumi vai pašas prasītājas, ciktāl Komisijas šajā nolūkā norādītie faktiskie apstākļi ir atšķirīgi no tiem, uz kuriem ir balstīts apstrīdētais lēmums, precizējot, ka šis pēdējais minētais lēmums uz Japānas piegādātājiem neattiecas.

[..]

Par apgalvoto samērīguma principa pārkāpumu

[..]

- 248 Jānorāda, ka naudas soda samērīguma raksturs ir izvērtējams, ņemot vērā visus pārkāpuma apstākļus kopā (skat. Vispārējās tiesas 2005. gada 29. novembra spriedumu lietā T-52/02 *SNCZ/Komisija*, Krājums, II-5005. lpp., 58. punkts un tajā minētā judikatūra). Prasītāju norādītie riski, ka pēc otrās

Komisijas uzsāktās it īpaši uz Japānas piegādātājiem vērstās procedūras būs jāsedz papildu izdevumi, nevar tikt uzskatīti par apstākļiem, kas saistīti ar prasītāju izdarīto apstrīdētajā lēmumā konstatēto pārkāpumu.

[..]

Neierobežotās kompetences īstenošana

- 252 Papildus apstrīdētā lēmuma daļējai atcelšanai prasītājas lūdz Vispārējo tiesu samazināt tām ar Komisijas lēmumu uzliktā naudas soda summu, pamatojoties uz to, ka Komisija esot pieļāvusi iepriekš izskatītajos pamatos norādītās kļūdas un, runājot par Japānas LCD piegādātāju izslēgšanu no procedūras, arī attiecībā uz iespēju, ka procedūras, kura attiektos uz piegādātājiem, uzsākšana radītu prasītājam zaudējumus.
- 253 No prasītāju izvirzīto pamatu pārbaudes izriet, ka vienīgā kļūda, ko Komisija ir pieļāvusi, nosakot tām uzlikto naudas sodu, ir tā, ka Komisija prasītāju pārdošanas apjomu vidējās vērtības aprēķinā ir ņēmusi vērā 2006. gada janvāri (iepriekš 195.–203. punkts). Turklāt iepriekš 244. punktā paskaidroto iemeslu dēļ tas, ka Komisija ir uzsākusi procedūru attiecībā uz Japānas piegādātājiem, nevar tikt uzskatīts par tādu, kurš prasītājam būtu radījis zaudējumus. Katrā ziņā šis apstāklis nav ietekmējis prasītāju izdarītā pārkāpuma smagumu un ilgumu.
- 254 Šādos apstākļos ir jāizvērtē prasītāju lūgums, kura mērķis ir panākt, lai Vispārējā tiesa labotu kļūdu saistībā ar 2006. gada janvāri un līdz ar to samazinātu tām Komisijas uzliktā naudas soda summu.
- 255 Jāatgādina, ka Komisijas pieņemto lēmumu tiesiskuma pārbaudi papildina neierobežota kompetence, kas atbilstoši LESD 261. pantam Savienības tiesai tikusi atzīta ar Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.) 31. pantu. Šī kompetence pilnvaro tiesu papildus sankciju likumības pārbaudei aizstāt Komisijas vērtējumu ar savu vērtējumu un līdz ar to atcelt, samazināt vai palielināt uzliktā naudas soda vai noteiktās kavējuma naudas summu.
- 256 Līdz ar to Vispārējai tiesai savas neierobežotās kompetences ietvaros ir jāizvērtē, vai dienā, kad tā pieņem savu nolēmumu, prasītājam ir uzlikts naudas sods, kura summā pareizi ir atspoguļoti attiecīgā pārkāpuma smagums un ilgums (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2012. gada 27. septembra spriedumu lietā T-343/06 *Shell Petroleum u.c./Komisija*, 117. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 257 Izskatāmajā lietā ir jānorāda, ka lietas dalībnieces piekrīt, ka, izslēdzot no prasītāju konkrēto pārdošanas apjomu vidējās vērtības aprēķina 2006. gada janvāri, tā rezultātā, piemērojot šai vidējai vērtībai to pašu metodi, kas izmantota apstrīdētajā lēmumā, prasītājam uzliekamā naudas soda summa ir 210 000 000 EUR.
- 258 Tātad, nepastāvot citiem faktiem, kas varētu attaisnot būtiskāku prasītājam apstrīdētajā lēmumā uzliktā naudas soda summas pārskatīšanu, un ņemot vērā visus izskatāmās lietas apstākļus, šī summa ir jāsamazina līdz 210 000 000 EUR.
- 259 Turklāt, ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, pārējie prasības pieteikumā minētie prasījumi ir noraidāmi.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

- 1) ***LG Display Co. Ltd* un *LG Display Taiwan Co. Ltd* ar Komisijas 2010. gada 8. decembra Lēmuma C(2010) 8761, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [LESD] 101. pantu un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 53. pantu (Lieta COMP/39.309 – LCD) 2. pantu solidāri uzliktā naudas soda summa tiek noteikta 210 000 000 EUR apmērā;**
- 2) **pārējā daļā prasību noraidīt;**
- 3) ***LG Display* un *LG Display Taiwan* sedz savus, kā arī atlīdzina trīs ceturtdaļas Komisijas tiesāšanās izdevumu;**
- 4) **Komisija sedz vienu ceturtdaļu savu tiesāšanās izdevumu.**

Kanninen

Berardis

Wetter

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2014. gada 27. februārī.

[Paraksti]